

Veel natuursteen in kantoorpand The Bank

Van terras tot kluis

The Bank is rijkelijk voorzien van natuursteen. Ook aan de onderkant van de brug boven in het atrium is natuursteen aangebracht, die niet alleen is verlijmd op een achterplaat, maar ook is vastgezet met schroeven.

Een voormalig bankgebouw is omgetoverd tot een luxe kantoorpand. The Bank in Amsterdam is van top tot teen – van dakterras tot kluisruimte – voorzien van veel natuursteen, zowel nieuw als in herstelde staat.

Bijna een jaar werk heeft Benetti Marmi Nederland eraan gehad: het aanbren- gen van natuursteen en het restaure- ren van bestaande natuursteenele- menten in The Bank. Het gebouw flankeert het Rembrandtplein op een manier die zijn naam al doet vermoeden: robuust, resoluut en onwrikbaar. Deze uitstraling is mede te danken aan de plint van Baltic Brown-blokken van 0,5 x 0,5 x 1,70 m die de begane grond omvat. Deze blokken werden in de tijd van de bouw – The Bank verrees tussen 1926 en 1932 – veelal met man- kracht verplaatst en vormen nu de solide basis van de gevel. Voor het creëren van nieuwe ingangen moes- ten de mensen van Benetti Marmi

deze ruwe bruine band doorsnijden. "Het materiaal wat daardoor vrij- kwam, hebben we echter kunnen hergebruiken", zegt Benetti Marmi- eigenaar Ad van Casteren. "In totaal hebben we 243 m² Baltic Brown

The Bank flankeert het Rembrandtplein op robuuste, resolute en onwrikbare wijze.

gebruikt." Een deel van deze blokken is gepolijst. Dit betreft de omljstingen van de entrees. Daarmee vormen deze een flink contrast met de eromheen gesitueerde gekloofde Baltic Brown. "Bovendien", zegt Van Casteren, "zie je een zelfde contrast ook bij binnenkomst. Want daar grenst de gepolijste Baltic Brown aan de gevlamde en geborstelde Yellow Stone." De detaillering van nieuwe entrees is geïnspireerd op onder meer het Holland House van Berlage in Londen.

Voor de buitengevels van The Bank is gebruikgemaakt van 500 m² Kirchheimer Muschelkalk in platen van 40 mm dik. De keuze voor de Muschelkalk werd gemaakt door het bij de renovatie betrokken architectenbureau Rijnboutt uit Amsterdam. "Muschel Kalksteen is een prachtige gemêleerde steen", stelt projectmanager Joost Verheus van Rijnboutt. "De aanleiding voor deze keuze is dat wij hebben gezocht naar een steensoort die in combinatie met andere materialen de smaak van de jaren twintig weerspiegelt. Daarmee doel ik met name op Amerika: de Chicago School-stijl staat voor rijk gedetailleerde, stoere gebouwen met een pronte uitstraling."

Het interieur van The Bank zou in eerste instantie ook worden voorzien van Kirchheimer Muschelkalk. Maar uiteindelijk viel de keuze op een gele graniet. Zoals gezegd komt deze steensoort direct bij binnenkomst aan bod. Vervolgens is de Yellow Stone door het gehele gebouw duidelijk aanwezig met als letterlijk hoogtepunt de terrasomloop op het pand. Daar en op enkele andere terrassen zijn de gevlamde Yellow Stone-tegels geplaatst op tegeldraggers.

Luxe en comfort

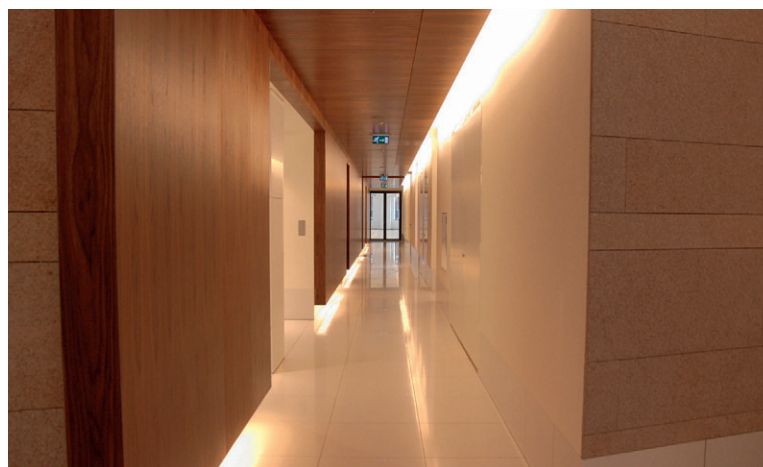
Nadat ABN Amro begin deze eeuw verhuisde naar een nieuw onderkomen aan de Zuidas, stond het oude pand aan het Rembrandtplein zes jaar leeg. Om het gebouw renovatierijp te maken, is eerst enkele jaren het nodige hak- en breekwerk verricht. Voor de opknappbeurt van het voormalige bankgebouw koos opdrachtgever Kroonenberg Groep

Het gepolijste Baltic Brown van de entreeomlijstingen vormt een flink contrast met de eromheen gesitueerde gekloofde Baltic Brown.

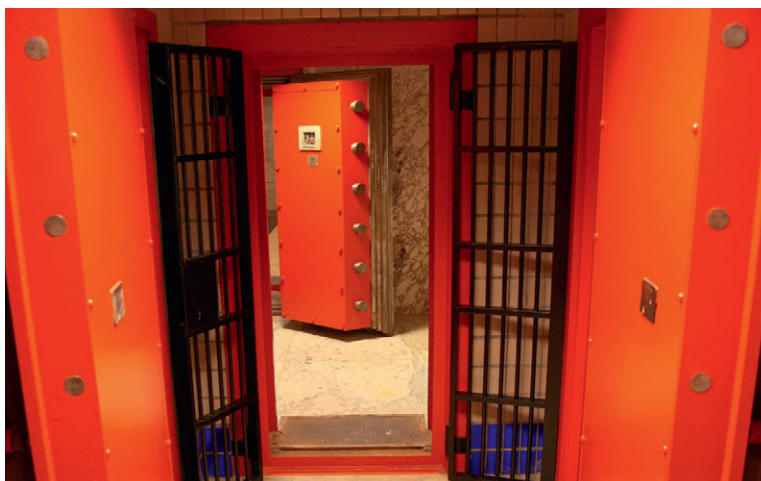
De buitengevels zijn bekleed met onder meer 500 m² Kirchheimer Muschelkalk in platen van 40 mm dik. "Het is een prachtige gemêleerde steen." (Foto: Benetti Marmi Nederland)

Voor wanden en vloeren in onder meer de gangen is naast Yellow Stone gebruikgemaakt van de witte composiet Bianco Polare.

vervolgens voor een insteek van luxe en comfort. De aanwezige natuursteenelementen vormden daarvoor een dankbaar uitgangspunt. Want in het ontwerp van Rijnboutt is de 'collectie' natuursteen van het pand voor zover nodig in ere hersteld. Daarbij is er ook veel

nieuwe natuursteen toegevoegd. Het laatste komt tot uitdrukking in onder meer de grote hoeveelheden vensterbanken en dorpels. "In het gehele gebouw hebben we in totaal drie containers Yellow Stone tot vensterbanken verwerkt", vertelt Van Casteren. "Het ging om 1.007 m³,

In de kluisruimte en het daarnaartoe leidende trappenhuis heeft Benetti Marmi de marmers Calacatta Viola en Calacatta Vigli gerestaureerd en gereinigd.

variërend van 25 tot 100 cm breed. Daar zaten dus exemplaren bij ter grootte van een tafelblad. De dorpels waren goed voor 900 m³: binnen 715 m³ in Yellow Stone en buiten 110 m³ in hardsteen.”

Het exterieur van The Bank heeft al enigszins een onneembare kluisuitstraling, maar binnen zijn de kluisen nog daadwerkelijk bewaard gebleven. Benetti Marmi heeft de kluisruimte en het daarnaartoe leidende trappenhuis gerenoveerd en schoongemaakt. De hier op de wanden en vloeren aangebrachte natuursteen is de marmers Calacatta Viola en Calacatta Vigli. "Het meeste is bestaand materiaal", zegt Van Casteren. "Maar we hebben een aantal nieuwe platen aangebracht en sommige hoeken ook moeten vernieuwen." De kluisruimten – het betreft een grote

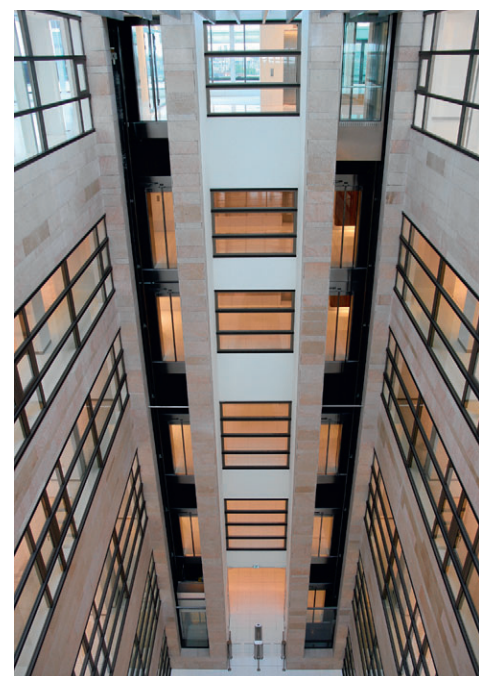
ruimte plus een aantal met traliewerk beschermde 'cellen' – zullen in de toekomst worden verhuurd als archiefruimte.

De kluisen behoren tot het erfgoed van de The Bank. Enkele andere details herinneren ook aan de rijke geschiedenis van het voormalige bankgebouw. Zo is in een van de trappenhuisen een muurmozaïek van enkele meters hoog bewaard gebleven. Overigens behoorden tot het restauratie- en reinigingswerk ook vijf trappenhuisen die zijn bekleed met de leisteen Alta Kwartsiet.

Stijlvol

Nu dé bank is getransformeerd in The Bank heeft eigenaar Kroonenberg Groep de beschikking over 25.000 m² te verhuren kantoorruimte en 7.000 m² multifunctionele

ruimte. De firma's die zich in het pand zullen huisvesten, betrekken zonder meer een stijlvol pand. De klassieke indeling van het pand komt de huurder alleen maar ten goede, denkt Kroonenberg Groep. Zo meldt haar website onder meer: 'Het interieur biedt maximale ruimte, omdat de riante plafondhoogte zoveel mogelijk bewaard is gebleven'. Het is voor The Bank zeker ook een pre dat het pand zeer dicht tegen het hart van Amsterdam aanleunt. Mede daardoor kan het uitzicht vanaf met name de hoogste etages tot de bijzonderheden van het pand worden gerekend. Een aantal

In het atrium worden de platen ondersteund door aluminium hoeklijntjes.

ramen loopt door tot de vloer en biedt straks de 'bewoners' van The Bank een royale blik op de hoofdstad.

In het gehele gebouw is de afwerking afgestemd op de klasse die het aan de Herengracht gelegen pand moet uitstralen. Trappenhuisen en gangen zijn strak afgewerkt, wat wordt versterkt door het gebruik van veel indirecte verlichting. Natuursteen speelt een hoofdrol in het totaalplaatje. Zo beschikt The Bank over maar liefst 85 toiletgroepen, waarvan alle wanden ruimhartig van natuursteen zijn voorzien. "Deze antraciet, enigszins ruwe tegels con-

De Yellow Stone-tegels op de terrassen, waaronder de omloop op het pand, zijn geplaatst op tegeldragers.

trasteren met de Bianco Polare-compositiet op de vloer”, aldus Verheus. Ook in de gangen is dezelfde compositiet toegepast. Voor de wanden is 685 m² gebruikt. Bianco Polare komt ook terug in de kolomomkleiding (102 m² Yellow Stone) en in de 878 m¹ plinttegels (Yellow Stone gezoet). De vloeren zijn eveneens uitgevoerd in Yellow Stone en compositiet Bianco Polare. Hierbij gaat het om 450 m² gezoete granieten tegels en 1.788 m² compositietegels. Verder is er 393 m¹ Yellow Stone toegepast voor de aankleding van trappen en zijn twaalf liftvloeren uitgevoerd in de tandem Bianco Polare-Yellow Stone.

Ook de keuze voor de witte compositiet lag bij de architect. “Oorspronkelijk wilden we de Yellow Stone combineren met Thassos, het witste Griekse marmer”, vertelt Verheus. “Maar omdat dit een vrij zachte soort is en omdat witte marmer snel kan vervuilen, hebben we gekozen voor witte compositiet. Deze hebben we laten zoeten: glad en een beetje glimmend, maar geen spiegel.”

Atrium

Vanaf de bel-etage kijkt men langs

de twee roltrappen naar boven tegen het glazen dak aan. De muren van het door kantoorverdiepingen omringde atrium zijn bekleed met Yellow Stone gevamd. Van deze wandbekleding is in totaal 2.345 m² toegepast. Wie boven aan de roltrap de in koper uitgevoerde receptiebalie is gepasseerd, kan vervolgens met een van de panoramaliften naar de betreffende etage.

Vanaf de bovenste kantoorverdieping kan men de lobby oversteken via een brug. Deze is aan de zijkanten en onderzijde ook voorzien van Yellow Stone gevamd. “Er was flink wat steigerwerk voor nodig om dat goed voor elkaar te krijgen”, aldus Van Casteren. Om geen enkel risico te nemen met de onderaan de brug aangebrachte tegels, zijn deze niet alleen verlijmd op een achterplaat, maar ook vastgezet met schroeven. Verheus: “Aan de zichtzijde van de tegels is het gat wat groter geboord, zodat de schroef kop er helemaal invalt. Daarna is het gat afgedicht met een propje natuursteen dat uit een andere plaat is gehaald. Dit doorschroeven is een eenvoudige techniek, maar daardoor weten we dat die platen gewoon niet naar

beneden komen.” Het is dan ook vanwege het uitsluiten van risico's dat in het atrium alle platen worden ondersteund met aluminium hoeklijntjes.

Bij het aanbrengen van de stroken wandbekleding is er gespeeld met de voegen. “We hebben gewerkt met stroken van 1 m lang, waarvan de horizontale voegen echt zijn”, verklaart Verheus. “De verticale voegen bestaan echter uit een knipvoeg waarbij de stroken koud tegen elkaar zijn aangelegd. Daardoor krijg je het effect van hele lange stroken.”

Eerste huurders

Inmiddels heeft Kroonenberg de eerste huurders voor The Bank weten te contracteren. In 2011 zal Guerilla Games – videogamesontwikkelaar en onderdeel van het Japanse Sony Playstation – ongeveer 3.000 m² kantoorruimte huren.

Verder zal de hoofdstedelijke voetbalclub Ajax in het eerste kwartaal van 2011 het Ajax Experience Center openen op de bel-etage van The Bank. In dit ruim 1.200 m² grote centrum krijgt passie voor voetbal alle aandacht, aldus het persbericht van Kroonenberg Groep. Er komt tevens een fanshop en een bioscoop waarin wedstrijden live worden vertoond.

In het souterrain huist al enige tijd de 'écht eten'-supermarkt Marqt. Naar verluidt zal elders in The Bank nog een supermarkt onderdak vinden.

Mooi

Verheus is door de bank genomen tevreden met het resultaat van de restauratie. “Het is erg mooi geworden”, constateert de projectmanager. “Het gebrande graniet toont van nature kleurverschillen, maar dat wordt een beetje gedempt. Alleen in de gezoete vloer komt het kleurverschil nadrukkelijker naar voren. Daarom springt die er wat te heftig uit. Daarentegen ben ik erg blij met het aan de gevelplint verrichte reparatiewerk. Dat is erg goed gelukt.” Ook Van Casteren is blij met het resultaat. “Voor ons zit het er bijna op, maar we hebben hier dan ook vrijwel een jaar gewerkt.” ■

Voor het creëren van nieuwe ingangen moest Benetti Marmi de plint van gekloofde Baltic Brown doorsnijden. Het materiaal wat daardoor vrijkwam, kon echter worden hergebruikt.